

Overdenking in de dienst voor kerk en wijk, Capelle-Schollevaar, 29 mei 2011, 16.00 uur

Jaarthema: 'Tien verrassende kanten van God'

Thema: 'Gods onmacht: zijn er dingen die Hij niet kan?'

Lezingen: Jesaja 49: 8-16 en 2 Timotheüs 2: 1-13 (kerntekst: vers 13)

1. God is de Almachtige!

Is God almachtig? Kan Hij echt alles? Die vraag, daar hebben mensen in alle tijden over nagedacht. Er zijn ook altijd slimkezen geweest, die dachten dat ze Gods almacht weleens ter discussie konden stellen. U kent misschien die klassieke vraag, die – men ik – al in de Middeleeuwen is bedacht: 'Als God nou almachtig is, kan Hij dan een steen scheppen, die zó zwaar is, dat Hij hem Zelf niet kan oplichten?' Dat lijkt natuurlijk wel een heel slimme vraag. Want als je zegt: 'Ja, God kan wel zo'n steen scheppen,' dan kan Hij die steen dus niet oplichten. En als je zegt: 'Nee, God kan altijd alles oplichten,' dan kan Hij dus niet een steen scheppen die zo zwaar is dat Hij hem zelf niet kan oplichten.

U voelt wel aan: dit zijn spelletjes, gedachtenspinsels. Dit heeft helemaal níets te maken met de almacht van God. Want God is de Almachtige! De hele Bijbel getuigt daarvan! In Psalm 33 wordt gezongen over de schepping. De dichter zingt in vers 6: 'Door het Woord van de HERE is de hemel gemaakt, door de Geest van Zijn mond heel hun legermacht. Hij verzamelt het water van de zee als een dam, Hij sluit de diepe wateren op in schatkamers.' En de dichter gaat verder: 'Laat heel de aarde voor de HERE vrezén, laat alle bewoners van de wereld bevreesd zijn voor Hem. Want Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er.'

In het Nieuwe Testament komen we een Romeinse legerofficier tegen, die een boodschapper laat sturen naar Jezus. Ze vertellen Jezus dat de officier een knecht heeft die ziek is, een knecht waar hij erg aan gehecht is. En de boodschappers zeggen dan, in opdracht van die officier: 'U hoeft maar een woord te spreken, en die knecht is genezen!' En die officier heeft gelijk, Jezus zegt: 'Zó'n groot geloof heb ik zelfs in Israël nog nooit gevonden!' (Markus 7: 1-10).

Er zijn mensen, zoals de Amerikaanse rabbijn Harold Kushner, die God willen redden. Zij zeggen: 'Er is wel veel ellende in de wereld, maar God kan daar ook niets aan doen. Dat is deze wereld! God staat machteloos, net als wij. Hij huilt met ons mee!' Dat is wel heel sympathiek bedoeld – en zéker huilt God met ons mee – maar het is niet bijbels! Jezus hoeft maar één woord te zeggen, en mensen worden genezen, stormen gaan liggen, golven komen tot bedaren. God is de Almachtige! Dat Hij niet ingrijpt om al het kwaad meteen een halt toe te roepen, dat heeft te maken met Zijn geduld. Hij zál dat doen, als Jezus terugkomt, als het laatste oordeel wordt uitgesproken. Maar God stelt die dag nog uit, om ons als mensen de kans te geven tot bekering te komen, en om Hem te gaan dienen.

2. Toch kan Hij niet alles

God is de Almachtige. Inderdaad: Hij kan alles! En toch... toch hebben we daarnet gelezen dat Hij níét alles kan. We lazen in Jesaja 49: 14: 'Sion zegt (dat wil zeggen: het volk Israël zegt, terwijl het ver weg in ballingschap is, in het vreemde land Babylon): "De HEER heeft mij verlaten, mijn Heer is mij vergeten." Maar (zegt God dan) kán een vrouw

haar zuigeling vergeten? Kán een vrouw harteloos zijn tegen het kind dat zij droeg? Zélfs al zou zij het vergeten, Ik vergeet jou nooit!' Anders gezegd: 'Ik kán jou niet vergeten!' 'Ik heb je in Mijn handpalm gegrift, je muren staan mij steeds voor ogen.'

God kan niet alles! Het volk waarmee Hij een verbond heeft gesloten, dat kán Hij niet vergeten!

We hebben ook gelezen uit de tweede brief van Paulus aan Timotheüs, zijn jongere vriend en opvolger. 2 Timotheüs 2: 11: 'Als wij met Hem gestorven zijn, zullen we ook met Hem leven; als wij volharden, zullen we ook met Hem heersen; als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen; als wij Hem ontrouw zijn, blijft Hij ons trouw, want zichzelf verloochenen kan Hij niet.' God kan Zichzelf niet verloochenen. Hij kan niet ontrouw zijn aan Zijn verbond. Waarom? Omdat die dingen ingaan tegen Gods wezen! Tegen Zijn karakter, tegen Zijn identiteit!

Daarnet in die test hebben we het al gezien: 'Kunnen' en 'kunnen' is twee! God kan alles, Hij is de Almachtige. Hij kan alles doen wat Hij wil, maar Hij wil niet alles doen wat Hij kan! Hij kán niet ontrouw zijn, omdat Hij dat niet wil. Het gaat in tegen alles wat er leeft in Zijn hart. Zó bezien kan God inderdaad veel dingen níét! Weet u wat Hij niet kan? Zomaar een paar dingen:

God kan niet liegen.

God kan ons niet vergeten.

God kan ons niet bedriegen.

God kan Zijn verbond niet verbreken.

God kan Zichzelf niet tegenspreken.

God kan het niet verkeerd hebben.

God kan niet ontrouw zijn.

God kan niet verliezen.

God kan niet falen.

God kan niet veranderen.

God kan geen fouten maken.

God kan niet onrechtvaardig zijn.

Dat moeten we maar eens even heel goed op ons laten inwerken. Wat een

geweldig God mogen we dienen! God die licht is, in wie geen duisternis is, geen spoor van kwaad, van donkerheid.

3. God is trouw aan Zijn verbond

'Als wij Hem ontrouw zijn, blijft Hij ons trouw, want zichzelf verloochenen kan Hij niet.'

Over die zin wil ik graag nog even met u verder nadenken. De vertaling hier klopt niet helemaal. De letterlijke vertaling uit het Griekse origineel luidt: 'Als wij ontrouw zijn, Hij blijft trouw!' Dat woordje 'ons', dat is er door de vertalers bij gezet om het duidelijker te maken, maar het staat er eigenlijk niet. 'Als wij Hem ontrouw zijn, Hij blijft trouw, want zichzelf verloochenen kan Hij niet.' Wat bedoelt Paulus hier? Paulus zegt hier twee dingen.

Eén: wij zijn als mensen vaak ontrouw. Het éne moment staan we voorin de kerk en zeggen we met hart en ziel 'Ja' tegen God! En we menen het, 100%! Het volgende moment laten we ons in beslag nemen door de gewone dingen van het leven, door succes of door tegenslag, we vergeten God, of we gaan bewust tegen Hem in. In vers 12, het vers hiervoor, krijgen we een ernstige waarschuwing: 'Als wij volharden, zullen we ook met Hem heersen. Als wij

Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.' Als wij ons bewust afkeren van Jezus Christus, en dat blijven doen, als we niets met Hem te maken willen hebben, dan zal Hij het zeggen, als Hij terugkomt op aarde: 'Ik ken jou niet! Ik heb je nooit gekend!' De Here Jezus Zelf heeft dat ook zo gezegd in Mattheüs 10: 33: 'Maar wie Mij verloochent bij de mensen, zal ook Ik verloochenen bij Mijn Vader in de hemel.' Dat is een bloedserieuze uitspraak! U voelt wel aan: als je daar diep over nadenkt, dan kun je daar moedeloos van worden. Dan denk je: 'Hoe vaak heb ik Jezus eigenlijk niet verloochend? Ik hoorde wel hoe andere mensen aan het vloeken waren, of aan het spotten, en ik zei niks. Ik was te bang. Of ik deed dingen, waarvan ik wist dat ze ingingen tegen Gods geboden. Mijn geweten zei: "Dat kun je niet máken, als christen!" Maar ik legde mijn geweten het zwijgen op, en ik verloochende mijn Heer.' Paulus weet als geen ander hoe vaak wij struikelen, vallen... Hoe vaak we Jezus verloochenen. Hij laat de waarschuwing van Jezus ten volle overeind staan: 'Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.' Maar hij zegt er achteraan: 'Als wij Hem ontrouw zijn, Hij blijft trouw.' Die trouw van God, die blijft overeind staan. Petrus, één van de beste vrienden van Jezus, heeft Jezus verloochend. Op het cruciale moment werd hij Jezus ontrouw. Maar de trouw van Jezus bleef overeind staan. En Petrus, vol schuldbesef, kreeg vergeving. Hij werd opnieuw aangenomen. God blijft trouw, zelfs als wij in ontrouw vallen. Dat is de éne kant.

Maar er is ook nog een tweede kant aan deze tekst. Als wij ontrouw blijven, en stug onze ontrouw aan God vasthouden, blijft God trouw aan Zijn verbond, aan Zijn bondgenootschap met mensen. En u weet: in een verbond, in een afspraak, zijn altijd voorwaarden opgenomen. Als u een contract tekent voor een vakantiereis, dan verplicht de reisorganisatie zich om alles, maar dan ook alles te doen om u een fijne vakantie te bezorgen. Maar in het contract staan ook de voorwaarden. Als u zich misdraagt tijdens de reis, bijvoorbeeld als u een man bent en vrouwen lastig valt, dan zult u een waarschuwing krijgen, en misschien nog een, maar er komt een moment dat de reisleader zegt: 'In het contract staat, dat iemand die zich misdraagt naar huis wordt gestuurd. En ik houd me nu aan het contract! Het contract dat u zelf heeft getekend! Ik blijf trouw aan het contract, u niet!' Zo is het ook in het verbond met God: wie ontrouw is, verbreekt daarmee het verbond. Vindt u ook niet dat God álle reden heeft om Zijn verbond met ons als mensen te verbreken? Alle reden! Hoe vaak zijn wij niet ontrouw! Als Hij puur zou afgaan op de ontbindende voorwaarden, dan was het allang over en uit! En dat is dat tweede punt, dat Paulus bedoelt: 'Als wij Hem verloochenen, en we blijven volharden in onze ontrouw: God blijft trouw.' Hij houdt vast aan de afspraken, waarin staat, dat ontrouw aan Hem leidt tot de dood... Er komt een moment, dat het te laat is. Als wij sterven, of als Jezus terugkomt. Er komt een moment, dat de breuk definitief is, als je voortdurend je Schepper op het hart blijft trappen.

4. In Zijn trouw gaat God voor ons tot het uiterste!

Maar die trouw van God heeft vóór alles een onvoorstelbaar bemoedigende kant! God neemt Zijn bondgenootschap met ons bloedserieus! Ook al doen wij er laconiek over, Hij voelt de band! 'Zou een vrouw haar zuigeling vergeten, het kind dat zij heeft gedragen onder haar hart?' Zélf al zij zij dat vergeten, Ik kán jullie niet vergeten!

In Zijn verbondstrouw is God tot het uiterste gegaan! In Jezus is Hij Zelf naar deze wereld gekomen, om te lijden, te sterven voor onze schuld! Hij kán Zichzelf niet verloochenen! Hij kán Zijn liefdevolle hart niet verloochenen. Hij kán Zijn oneindig genadige wezen niet verloochenen! De HERE heeft Zijn Zoon gezonden, in Zijn goddelijke trouw. En toen de Zoon Zijn werk op aarde had volbracht, heeft God de Heilige Geest gezonden! Hij blijft ons opzoeken! Ook als wij nonchalant met Hem omgaan, Hij laat ons niet los. Zijn bondgenootschap met mensen, dat is voor Hem van het aller-, allergrootste gewicht!

'Als wij Hem ontrouw zijn, blijft Hij trouw, want zichzelf verloochenen kan Hij niet.' Nee, God kan niet alles. Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij kan niet ontrouw zijn. Over die trouw van God las ik een verhaal, daarmee wil ik eindigen.

Roger Simms was militair geweest in het Amerikaanse leger. Op 7 mei nam hij afscheid en ging liftend naar huis. Er stopte een grote zwarte Cadillac, met een vijftiger achter het stuur. 'Moet je naar Chicago?' vroeg de man. 'Ja', zei Roger, 'daar in de buurt.' Roger mocht instappen. Hij vroeg: 'Woont u in Chicago?'

'Nou,' zei de man, ik heb daar mijn zaak, mijn naam is Hanover'. Ze raakten in gesprek, en Chicago kwam dichterbij. Toen dacht Roger: 'Het is nu of nooit.' En hij stuurde het gesprek Gods aanbod van liefde, en van eeuwig leven. Op een bepaald moment stuurde de man zijn auto naar de kant. Roger dacht: 'Hij is boos, ik moet uitstappen.' Maar wat deed Mr. Hanover? Hij vroeg: 'Wil je met me bidden?' Dat deden ze. Die middag gaf Mr. Hanover zijn hart aan Jezus Christus.

Vijf jaar later was Roger Simms zelf een zaak begonnen. Op een dag vond hij in zijn koffer het visitekaartje van Mr. Hanover. Hij moest naar Chicago en hij wilde langsgaan. Bij de receptie vroeg hij: 'Ik zou graag de heer Hanover spreken.'

'Dat kan niet,' zei de receptioniste. 'Maar ik zal vragen of zijn vrouw u kan ontvangen.' Dat kon, en boven gekomen schudde hij mevrouw Hanover de hand. 'U heeft mijn man gekend?' vroeg ze. Roger vertelde, hoe hij Mr. Hanover had ontmoet, toen hij een lift kreeg. 'Weet u de datum nog?' vroeg de vrouw. 'Jazeker, het was de dag dat ik uit het leger kwam. Vijf jaar geleden op 7 mei.'

Mevrouw Hanover keek hem aan, en vroeg: 'Is er iets bijzonders gebeurd, die dag?'

Roger Simms voelde zijn eigen schroom, maar toen dacht hij: 'Nu moet ik maar alles zeggen.' Hij vertelde hoe hij Mr. Hanover over Jezus had verteld, en hoe ze toen samen gebeden hadden.

Mevrouw Hanover begon te huilen. 'Mijnheer Simms, u bent één van de laatste mensen geweest die mijn man in leven hebben gezien. Diezelfde dag is hij bij een auto-ongeluk om het leven gekomen. Wat u nu verteld, heb ik nooit geweten. Het ontroert mij intens. Weet u, ik ben al vele jaren christen, en heb zó vaak voor mijn man gebeden, dat ook hij christen zou worden. Ik voelde me gesteund door zoveel beloften in de Bijbel, dat God gebeden verhoort. Maar toen mijn man plotseling overleed, dacht ik dat God mijn gebed niet had gehoord. Ik was boos op God, en diep teleurgesteld, ik heb God aan de kant gezet. Maar nu... nu hoor ik dit. God bleef trouw, terwijl ik het niet wist. Hij heeft al Zijn beloften waargemaakt.'

Kan God alles? 'Als wij Hem ontrouw zijn, blijft Hij trouw, want Zichzelf verloochenen kan Hij niet.' Amen